

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра физической географии мира и образовательных технологий

АНАНИЧ Юрий Витальевич

**ТИПОЛОГИЧЕСКОЕ ЗОНИРОВАНИЕ ТЕРРИТОРИИ
РЕСУБЛИКАНСКОГО ЗАКАЗНИКА «НАЛИБОКСКИЙ»
С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ГИС-ТЕХНОЛОГИЙ**

Магистерская диссертация

специальность 1-31 80 02 «География»

Научный руководитель Алексей
Евгеньевич Яротов
кандидат географических наук,
доцент

Допущена к защите

«__» _____ 2016 г.

Зав. кафедрой физической географии мира и
образовательных технологий

Я.К. Еловичева

доктор географических наук, доцент

Минск, 2016

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ананич, Ю. В. Типологическое зонирование территории республиканского заказника «Налибокский» с использованием ГИС-технологий (магистерская диссертация) / Ю. В. Ананич. – Минск, 2016. – 47 с.

ОСОБО ОХРАНЯЕМЫЕ ПРИРОДНЫЕ ТЕРРИТОРИИ, ГИС-ПРОЕКТ, ЦИФРОВАЯ МОДЕЛЬ МЕСТНОСТИ, ТИПОЛОГИЧЕСКОЕ ЗОНИРОВАНИЕ, РЕКРЕАЦИОННАЯ НАГРУЗКА, ТРАНСПОРТНАЯ ДОСТУПНОСТЬ.

Цель исследования — разработать методику, позволяющую провести типологическое зонирование лесных насаждений при помощи аппаратно-программных средств ГИС.

Объект исследования — территория республиканского заказника «Налибокский».

Предмет исследования — транспортная доступность особо ценных участков лесной растительности и распределение уровня рекреационной нагрузки по территории заказника.

На современном этапе географических исследований Беларуси одним из важнейших направлений, которое требует внимания, является развитие экологического туризма и охраны природы. Особо охраняемые природные территории, которые могут содержать объекты с рекреационным и туристическим потенциалом, а также играющие важную роль в поддержке высокого уровня экологической безопасности становятся объектом повышенного изучения.

Проблема регулирования хозяйственного и туристического использования особо охраняемых природных территорий путем проведения зонирования актуальна в наше время, поскольку сохранение естественных экологических систем, биологического и ландшафтного разнообразия в соответствии с Национальной стратегией устойчивого социально-экономического развития Республики Беларусь, международными природоохранными Конвенциями и природоохранным законодательством страны отвечает жизненно важным интересам республики в экологической сфере.

Новизна работы состоит в применении ГИС-технологий для создания сетевой модели транспортных путей, вычисления коэффициента рекреационной нагрузки, визуализации и анализа территориальной дифференциации лесных комплексов различного типа с целью изучения пространственной структуры территории республиканского заказника

«Налибокский» и организации мероприятий по поддержанию экологического баланса.

Библиогр. 44 назв., табл. 2, рис. 15, прил. 1.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ананіч, Ю. В. тыпалагічнае занаванне тэрыторыі рэспубліканскага заказніка «Налібоцкі» з выкарыстаннем ГІС-тэхналогій (магістарская дысертацыя) / Ю. В. Ананіч. – Мінск, 2016. – 47 с.

АСАБЛІВА АХОЎНЫЯ ПРЫРОДНЫЯ ТЭРЫТОРЫІ, ГІС-ПРАЕКТ, ЛІЧБАВАЯ МАДЭЛЬ МЯСЦОВАСЦІ, ТЫПАЛАГІЧНАЕ ЗАНАВАННЕ, РЭКРЭАЦЫЙНАЯ НАГРУЗКА, ТРАНСПАРТНАЯ ДАСТУПНАСЦЬ.

Мэта даследавання — распрацаваць методыку, якая дазваляе правесці тыпалагічнае занаванне лясных насаджэнняў пры дапамозе апаратна-праграмных сродкаў ГІС.

Аб'ект даследавання — тэрыторыя рэспубліканскага заказніка «Налібоцкі».

Прадмет даследавання — транспартная даступнасць асабліва каштоўных участкаў лясной расліннасці і размеркаванне ўзроўня рэкрэацыйнай нагрузкі па тэрыторыі заказніка.

На сучасным этапе геаграфічных даследаванняў Беларусі адным з найважнейшых напрамкаў, якое патрабуе ўвагі, з'яўляецца развіццё экалагічнага турызму і аховы прыроды. Асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі, якія могуць утрымліваць аб'екты з рэкрэацыйным і турыстычным патэнцыялам, а таксама граюць важную ролю ў падтрымцы высокага ўзроўню экалагічнай бяспекі становяцца аб'ектам павышанага вывучэння.

Праблема рэгулявання гаспадарчага і турыстычнага выкарыстання асабліва ахоўных прыродных тэрыторый шляхам правядзення занавання актуальная ў наш час, паколькі захаванне натуральных экалагічных сістэм, біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці ў адпаведнасці з Нацыянальнай стратэгіяй устойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь, міжнароднымі прыродаахоўнымі канвенцыі і прыродаахоўным заканадаўствам краіны адказвае жыццёва важным інтарэсам рэспублікі ў экалагічнай сферы.

Навізна працы складаецца ва ўжыванні ГІС-тэхналогій для стварэння сеткавай мадэлі транспартных шляхоў, вылічэнні каэфіцыента рэкрэацыйнай нагрузкі, візуалізацыі і аналізу тэрытарыяльнай дыферэнцыяцыі лясных комплексаў рознага тыпу з мэтай вывучэння прасторавай структуры тэрыторыі рэспубліканскага заказніка «Налібоцкі» і арганізацыі мерапрыемстваў па падтрыманні экалагічнага балансу.

GENERAL DESCRIPTION OF PAPER

Ananich, Y. V. Typological zoning of the national reserve "Naliboksky" using GIS technology (Master's thesis) / Yury Ananich. – Minsk, 2016. – 47 p.

SPECIALLY PROTECTED NATURAL AREAS, GIS-PROJECT, DIGITAL TERRAIN MODEL, TYPOLOGICAL ZONING, RECREATIONAL LOADS, TRANSPORT ACCESSIBILITY.

The purpose of research – to develop a methodology to carry out typological zoning of forest plantations with the help of GIS hardware and software.

The object of study – the territory of the national reserve "Nalibokskaya".

Subject of research – accessibility of valuable areas of forest vegetation and recreational level load distribution over the reserve.

At present, the geographic studies of Belarus one of the most important areas that needs attention are the development of eco-tourism and nature conservation. Protected areas, which can contain objects with recreational and tourism potential, as well as playing an important role in supporting a high level of environmental safety are the subject of increased research.

The problem of regulation of the economic and tourist use of protected areas by zoning is relevant in our time, as the preservation of natural ecological systems, biological and landscape diversity in accordance with the National Strategy for Sustainable Socio-Economic Development of the Republic of Belarus, international environmental conventions and environmental legislation of the country meets the vital important interests of the republic in the environmental field.

The novelty of the work consists in the application of GIS technology to create a network model of transport routes, the load factor calculation recreation, visualization and analysis of territorial differentsiatsii forest complexes of various types in order to study the spatial structure of the national territory of the reserve "Nalibokskaya" and organizing activities for the maintenance of ecological balance.

Bibliogr. 44 ref., tabl. 2, fig. 15, application 1.